

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین
دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه

عنوان:

بررسی ارتباط بین اضطراب مرگ، سلامت معنوی و امید در مراقبین بیماران همودیالیزی شهر قزوین

در سال ۱۳۹۷

استاد راهنما:

دکتر محمد علی سلیمانی

اساتید مشاور:

دکتر جلیل عظیمیان

دکتر مهدی رنجبران

نگارنده:

فاطمه لشگری

ماه و سال انتشار:

آذر ماه ۱۳۹۷

چکیده

زمینه: به علت ماهیت مزمن و پیش‌رونده نارسایی مزمن کلیه، نیاز بیماران همودیالیزی جهت انجام مراقبت روزانه به مراقبین بیشتر شده است. در نتیجه این مراقبت، مراقبین نیز در معرض طیف وسیعی از مشکلات جسمی و روانشناختی قرار می‌گیرند. از جمله علائم روانشناختی که مراقبین آن را تجربه می‌کنند، اضطراب مرگ و تغییرات امید می‌باشد. با توجه به نقش سلامت معنوی بر ابعاد مختلف روانشناختی، این مطالعه با هدف تعیین ارتباط اضطراب مرگ، سلامت معنوی و امید در مراقبین بیماران همودیالیزی شهر قزوین انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی مقطعی (اردیبهشت تا خرداد ۱۳۹۷)، ۱۷۶ نفر از مراقبین بیماران همودیالیزی به روش نمونه‌گیری در دسترس از مراکز همودیالیز شهر قزوین انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های مشخصات جمعیتی-شناختی، پرسشنامه اضطراب مرگ تمپلر (TDAS)، سلامت معنوی پالوتزیان و الیسون (SWB) و امید هرث (HHI) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی شامل تی‌مستقل، آنالیز واریانس یک طرفه، همبستگی پیرسون، رگرسیون خطی چندگانه در نرم افزار SPSS نسخه ۲۳ انجام شد.

یافته‌ها: میانگین نمرات اضطراب مرگ، سلامت معنوی و امید مراقبین به ترتیب $9/18 \pm 37/48$ ، $15/63 \pm 93/08$ ، $36/99 \pm 5/84$ بود. بین سلامت معنوی و امید ارتباط مثبت و معناداری وجود داشت ($r = 0/548$). نتایج مدل رگرسیون خطی چندگانه نشان داد، جنسیت ($b = 4/163$)، نسبت مراقب با بیمار ($b = 5/543$)، $b = 9/704$ و مسئولیت مراقبت همزمان از بیمار دیگر ($b = 3/566$)، عوامل پیش‌گویی‌کننده اضطراب مرگ بودند. سلامت معنوی ($b = 0/174$)، وضعیت اقتصادی ($b = 2/674$) و مسئولیت مراقبت همزمان از بیمار دیگر ($b = 0/23$)، متغیرهای پیش‌بینی‌کننده امید بودند. همچنین امید تنها عامل پیش‌گویی‌کننده سلامت معنوی در مراقبین بیماران همودیالیزی بود ($b = 1/323$). این مدل به ترتیب $39/2$ ، $34/20$ ، $4/7$ درصد از واریانس اضطراب مرگ، سلامت معنوی و امید را توضیح داد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد از میان مراقبین، زنان و مراقبینی که نسبت خواهر، برادر یا فرزند با بیمار داشته و نیز افرادی که تنها مسئولیت مراقبت از یک بیمار را به عهده دارند، اضطراب مرگ بیشتری را تجربه می‌کنند. همچنین مراقبین با وضعیت اقتصادی بد و سلامت معنوی پایین و نیز مراقبینی که تنها مسئولیت مراقبت از یک بیمار را به عهده دارند از امید کمتری برخوردار می‌باشند. با توجه به نقش مهم مراقبین بیماران همودیالیزی توجه به عوارض روانشناختی این گروه از جمله اضطراب مرگ، کاهش امید و نیز عوامل مؤثر بر آن می‌تواند مورد توجه مراقبین بهداشتی از جمله پرستاران قرارگیرد. لذا بر اساس این متغیرها می‌توان برنامه‌های حمایتی و آموزشی جهت کاهش اضطراب مرگ و ارتقاء امید مراقبین تدوین نمود.

کلیدواژه‌ها: اضطراب مرگ، سلامت معنوی، امید، مراقب، همودیالیز

Qazvin University of Medical Sciences

School of Nursing & Midwifery

Thesis submitted to achieve the Degree of M.Sc.

In Intensive Care Nursing

Title:

The Relationship between Death Anxiety, Spiritual well-being and Hope in
Caregivers of hemodialysis patients in Qazvin City in 2018

Supervision:

Dr.Mohammad Ali Soleimani

Advisors:

Dr. jalil Azimian

Dr. Mehdi Ranjbaran

By:

Fatemeh Lashgari

Month & year

December 2018

Abstract

Background & objective: Due to the chronic and progressive nature of chronic renal failure, the hemodialysis patients' need for caregivers to carry out daily care increases, as a result of this care, caregivers are also exposed to a wide range of psychological and physical problems. Among the most common psychological symptoms experienced by caregivers are death anxiety and hope changes. Considering the role of spiritual health in different aspects of psychology, this study was conducted to determine the relationship between death anxiety, spirituality and hope in caregivers of hemodialysis patients in Qazvin.

Material & Methods: In this cross-sectional descriptive study (May to Jun 2018), 176 caregivers of hemodialysis patients were selected using convenience sampling method from hemodialysis centers of Qazvin. A demographic characteristics questionnaire, Templer Death Anxiety Scale (TDAS), spiritual well-being of Paloutzian and Ellison (SWB) and hope Herth index (HHI) were used to collect data. Data analysis was performed using descriptive and inferential statistics including independent t-test, one way ANOVA, pearson correlation, multiple linear regression in SPSS v.23 software.

Results: The mean score of caregivers' death anxiety, spiritual well being and hope were 48.37 ± 9.18 , 93.08 ± 15.63 , 36.99 ± 5.84 respectively. There was a positive and significant relationship between spiritual health and hope ($r=0.548$). Multiple regression results showed that gender ($b=4.163$, $p<0/05$), caregiver's relation with patient ($b=5.543$, $b=9.704$) and simultaneous responsibility for caring other patients ($b=3.566$) were significant predictors of death anxiety. Spirituality wellbeing ($b=0.174$), economic status ($b=2.674$) and responsibility for simultaneous care of the other patient ($b=0.023$) were predictive variables of hope. Also hope was the only predictive factor for spiritual wellbeing in caregivers of hemodialysis patients ($b=1.323$). this model explained 4.7, 34.20, 39.2 of the variance of death anxiety, spiritual well being and hope respectively.

Conclusion: The results of the present study showed that among the caregivers, patients' [wives] and caregivers who are sibling or children of the patient and those who are solely responsible for caring for a patient, experience more death anxiety. Also, caregivers with a poor economic status and spiritual wellbeing, as well as caregivers who are solely responsible for taking care of one patient, have less hope. Considering the important role of caregivers in hemodialysis patients, attention to psychological complications of this group such as death anxiety, hope reduction and factors affecting it can be considered by health care providers including nurses. Therefore, based on these variables, supportive and educational programs can be developed to promote caregiver's hope and reduce their death anxiety.

Keywords: Death Anxiety, Spirituality, Hope, Caregiver, Hemodialysis

